

fuq il-bejta tal-lifgha, u t-tifel il-miftum fl-ghar tas-serpent". Hawn ma hawnx periklu, lanqas biżże' ta' xejn mill-pjanti tal-elebero, taċ-ċicuta, tal-aconitum, tat-taffo, tan-napello, u minn kull xitla oħra li toqtol jew tagħmel il-ħsara. Kull annimal, kull xitla u l-ikel hawn huwa żgur, u l-ghalf li l-annimali jieklu, jieħdu gost bih. F'nahiet oħra tad-dinja, li jinsabu taħt klima differenti, hemm jinsab it-tossiku, ħlief f'din il-gżira, dan ma hux tossiku, is-semm ma hux semm, il-mikrobu ma jmarradx, il-mewt ma toqtolx. Dan għaliex din il-gżira ġiet imqaddsa b'dawn l-gholjet, u f'dawn l-igħbla kkonsagrati b'tant demm ta' kavallieri għat-tixrid tal-Fidi Mqaddsa, għas-saħħha tal-veru Din, u tal-Kristjaneżmu kollu. Dawn il-kavalieri kienu tant digħi għie mqiegħed, jaġeb bla tax-xewka, Għekk kollha, jikber f'maqda qaddisa ser tkunu sej̼-glorjuża. Ser iħobbu u s-swar tiegħek u iħobbu 'l Alla] aktar janità. "Diligit D(o)n tabernacula Iacob" - iktar mit-tined kollha kavallieri tiegħek, is-sifik, b'dak il-pudur, b'iz-żelu ta' Alla li jixxu professjoni tagħkom.

hajja tagħhom. F'din il-ġurnata hawn dawn i u dan il-ġebel qaddis imfarrak, li qed jagħtu glorjuža u ċara [ta' dan kollu]. Dawn kien iġbliet qaddisa u ser isiru aktar qaddisa met- ddsu mill-abitanti bl-innoċenza u bir-religjox qdusija, bid-devozzjoni, bil-ħajja tajba, bil-ġur universali, li jagħtu lil kull wieħed u waħda min kollu li għandna bżonn. Ejjew qawwiet onorab insara kollha flimkien fiha ħalli tifħmu għaliex mxebbha mill-Iskrittura Mqaddsa mal-iġbliet tiegħi kif kiteb il-profeta, “*iustitia sua sicut Montes Dhaqq tiegħu huwa bħall-iġbla ta' Alla*”. U mhux imqaddsa, jiġifieri fil-ħarsien tal-angli, fil-prot ta' Kristu u tal-qaddisin tiegħu, sejkun s-si istabbiltà u l-fermezza ta' din il-belt il-ġdid kollo, minhabba s-sublimità u minhabba l-tagħħom, il-ktieb divin qed issejhilhom iġbla.

Kif ma tistax ma tiftakarx, missirijiet tat-Tedbix f'dak li hemm miktub fis-Salm, “*Montes in circuitu populi eius id est Angeli et Dominus in circuitu populi*” “*il-muntanji ta' madwaru huma l-angli u l-Musab madwar il-poplu tiegħu*”. Izda s-sentenza awtorevoli li tgħodd għal din il-belt ġidida, li i-nagħtu l-bidu tagħha, hija dik tal-Profeta Isaija, *fortitudinis nostra Syon, Salvator, ponetur in eum nus ac antemurale*” “*Belt ta' qawwa hija Sion t-il-Feddej qiegħed fis-swar u l-balwardi*.” Haw il-ġebla tas-sisien, hawn hija l-ġebla tax-xewka, Ģesu’, li fuqu ser tkun mibnija u mwaqqfa l-belt Kristjana, jiġifieri kull ġemgħa qaddisa u kif jgħid San Pawl, “*Fundamentum aliud nec test ponere, id quod positum est, quod est Christus, quo summo angulari*”

118

ma huma ser jistħu jagħżluk bħala arthom. Mill-Italja, minn Franza, minn Spanja, mill-Ġermanja, mill-Ingilterra, minn Provanza, mill-Alvernja, minn Kas-tilja, minn Aragona, minn Katalonja, mill-Portugall, mill-inħawi kollha tal-Kristjanežmu jibagħtu lit-tfal tagħhom, l-aktar nobbli u l-aktar illustri. Mill-ibghad u l-aktar slaten imbiegħda jridu jsiru [abitanti] tiegħek u int tilqaghħom b'dinjità u huma jagħtuk il-fohrija. Kemm jekk Griegi, kemm jekk Latini, kemm jekk Lhud, kemm Mori, kemm Xiti, kemm Indjani, kemm Suwed [Etjopiċi], xi tifhir, u aktar tifhir ser jinstema' l-quddiem, f'kull idjoma u ilsien il-bniedem. [Tifhir ser jinstema' minn] dawk li jqimu lil Kristu u jħalluh jaħkimhom, kull wieħed skont il-grad tiegħu u kemm minn dawk li huma ġħod [jiġifieri kriminali] u dawk li huma infidili u jmorru biex iservu ta' ilsira bil-katina għall-akbar maħfrah u glorja tal-isem Kristjan. Isimgħu sinjuri, kif jgħid ċar il-Profeta, "Ecce Alienigene, et Tirus et Populus Ethiopum hi fuerunt illic" - "Araw il-Filistej, il-Poplu ta' Tir u tal-Etjopja huma kienu digħi hawnhekk" u biex il-belt ir-jali ma taqax fid-dlam u fl-enigma qaddisa, jingħad li saret grazzja speċjali mal-qaddisa Sion, biex il-bennej tagħha, ikun it-tifel tagħha. Dak Alla l-Ġholi li waqat-ġewwa fik sar bniedem, u minn dan meritatamente, kull wieħed jibqa' mbellah, u kif jgħid hawn l-ikbar profeta, "Non q[ui]d Syon dicet homo et homo natu: est in ea, et ipse fundabit eam altiss[imus]" - "mhux kija jingħad dwar Sion, dak u l-ieħor twieled fiha, għax dak li l-aktar għoli ser iwaqqafha". Dan ser iseħħ fil-mert ta' dak il-Mulej għoli ħafna li jagħtina l-ħobż, u lilek iħallik tarah fil-forma tal-ħobż, u dan Kristu Alla, l-fl-isem tiegħu llum, digħi għie jgħix fik fis-Sagħram Imqaddes tal-Ewkaristija. Għal darba oħra, enigma ser ikun l-isem tiegħek għad-din, għaliex minn ra il-fundaturi tiegħek joħrog ismek, Valletta. Anki jekk int imkabbra, xorta tixtieq il-maħfrah għaliex qatt m-kiem hawn widien mingħajr iġbliet u iġbliet mingħajr widien. Għalhekk din il-muntanja ser tkun irjal minħabba l-virtujiet għoljin li jridu jsaltnu fiha u tilhaqhom billi tinżel fil-qiegħ nett tal-umiltà li hija triq għall-virtujiet l-oħra kollha. Ser tikteb ismek u l-isem tal-ewwel fundatur tiegħek, tal-principijiet kolla ha tiegħek, tal-piċċissimu u santissimu missier Piju V hu l-ogħla qassis, tal-qatt mirbuż Imperatur Awgustu Massimiljanu, tal-Kristjanežmu u kbir ħafna, Karlu ir-Re l-ġdid ta' Franza, tal-qawwi ħafna u Kattoliku ir-Re Filippu tal-Awstrija, sinjur ta' Spanja u ta' tanslaten kbar, ir-Re l-aktar seren u l-aktar religjuż ta' Portugall, Bastjan, li jaqgħu taħtu tant gżejjer u xtugħiha minn il-faqid u l-istess fuq-

tiegħu, fil-foħrija [unur] ta' San Ģwann u fil-fama jjiema tal-Kristjaneżmu kollu u “dicat or[emu]s plus cum cordi ascenso; Amen” - “Ejjew nitolbu għopplu b'qalbna merfugħha 'l fuq; Hekk Ikun”.

***Maqlub ghall-Malti minn Dr. Simon Mercieca E...
B.A. (Hons.), M.A., D.E.A., (Sorb.). Ph.D. (So...

Referenza:
1 Il-kwotazzjonijiet mit-testi Bibliċi thallew bil-Latin. Fil-fatt kienu bil-Latin meta t-test tal-prietka kien Taljan. Għalhekk dawn il-kwotazzjonijiet thallew test bil-Latin u ħdejhom saret traduzzjoni bil-Malti. Dak li huwa interessanti f'dawn il-kwotazzjoni minn Agnoscioła hija li dawn il-kwotazzjoni ittieħdu minn Bibbja Mozarabika. Jekk din il-Bi kinitx miktuba bl-Għarbi jew bil-Latin ma naxx. Dan ixejen kull diskors illi normalment nisim li din il-gwerra bejn l-Islam u l-Kristjaneżmu ġi magħha xi preġudizzju f'Malta kontra l-kulli Għarbi. F'Malta, l-Insara kienu ta' kultura Għarbi u dan ma kienx biss rifless fl-ilsien użat, iż-żda w-***

hitan
nieda
žgur

Mqaddsa ta' Kristu u tar-Religjon tagħhom kontra infidili. O kemm fama glorjuža, o kemm hija ghajta foħrija s-siegha tiegħek belt ta' Alla universal “*Gloriosa dicta sunt de te Civitas Dei*” “*Hwejjeg ta' gie jingħadu dwarek ja belt ta' Alla*” mal-Italja kollha, ma Franzia kollha, ma' Spanja kollha, mal-Ewropa kollha anzi mal-Punent kollu, u mal-partijiet kollha tal-Lvani u tan-Nofsinhar u tat-Tramuntana. U fuq xejn aktar ma jitkellmu ħlief dwar il-prova kbira, ikbar minn kull prova umana, illi għamlu l-fundaturi tiegħek, n-nies tal-gżira b'daqshekk stagħġib kbir mill-ġnien kollha, [meta ġġieldu] kontra l-ghedewwa tal-isem ta' Kristu u ghall-glorja ta' Alla, ghall-eżaltazzjoni ta' dan l-Imqaddes Din u tal-kbir San Ģwann l-Għammied Ta' dan kollu, [il-ġnus kollha] jgħidu, is-Sinjal iż-żomm tifkiriet dejjiema ta' Rahab Ġerusalimitana tal-opri Kristjani u tar-religjuži magħmula min-nies shom tal-qedem, mill-ewwel progenituri tagħkom meta kontu f'Ġerusalem minfejn intom bdejtu Ma hu ser ninsa qatt dawk il-ħidmiet kbar u glorjuż magħmula minkom ghall-imħabba ta' Alla kontra s-suldati tal-Infidili, tal-midinbin Babilonizi. Ghall-istmerrija tiegħek, it-Torok kienu gew imgiegħla jgharrfu u jistqarru, minħabba l-qlubija tagħkom il-qawwa kbira t'Alla. “*Memor ero Roab et Babilonia scientium me*” (Salm 86, 1) - “*fost dawk li jafuni, insenmi lil Rahab u lill-Babilonizi*” Hawn int ja belt ifortunata, il-miġemgħa kbira ta' popli li ġejjin ġeww fik b'daqshekk qawwa biex jgħixu fik. Il-fjur tal-akta Familji meejuma fost il-ġnus magħrufa li hawn taha is-sema [qed ifittxu] biex joqogħdu fi ħdanek. Qat-

Parroċċa Santu Wistin, Valletta

kollha magħrufa – li sabu ruħhom fit-twaqqif tat-tifkira dejjiema fil-ġrajjet, u l-annali tal-popli kollha, tal-qawwiet kollha li hawn fid-dinja llum. “*Dominus narrabit in scripturis populorum et principium horum qui fuerunt mea*” - “*Il-Mulej ser jitkellem fi ktieb il-popli u tal-principijet tagħhom, għaliex huma kienu tiegħi*”. Qum belt rebbieħa, fittxu tellgħu s-swar u fil-postijiet kollha tiegħek tkun ferħana u ferrieħa, għaliex dawn in-nies li ġejjin jgħixu fik ser ikunu dejjem miżmura 'l bogħod minn kull riżq hażin, imsaffija minn kull biżżeña, ikollhom il-harsien u jimtlew b'ferħ veru; “*si-cut laetantium omnium habitatio est in te*” - “*għaliex kull ferħ jinsab ġewwa fik*”. Hekk ser nixtiequ u hekk ser nitolbu, O Alla ta' dejjem, o kbir Alla għal din il-belt ġdidha ta' Valletta, tal-gżira ta' Malta li mil-lum bdejna nibnu u li fiha qed jitqiegħed, fl-isem qaddis tiegħek, Missier ta' kull qawwa, għajnej ta' kull qdusija, harisha għall-dejjem bil-qawwa tiegħek minn kull qawwa tal-ġħadu. Iben il-wahdieni ta' Alla, kelma mnissla, żommha għal dejjem fil-ligi qaddisa tiegħek. Id-difensur Ruħ il-Qodos [Spirtu s-Santu Paraklitu] għinna dejjem bil-grazzja kbira tiegħek.

Trinità Qaddisa Mweġġha minna lkoll f'Alla wieħed, li fl-idejn qaddisa tiegħu ġraw dawn il-ġrajjet, tinsab ix-xorti ta' kulħadd, kemm dik tajba u kemm dik hażina, li għall-iċčen tegħmiża tiegħu, tobdi s-sema u l-elementi kollha li llum huma mistennija jagħtu l-istilek twajba, aspetti ta' ferħ, influssi li jiġi s-sahħha f'dan il-bidu tat-twaqqif ta' din il-belt il-ġdidha. Safra Omm Alla, l-avukata tagħna, Ģwanni u Pawlu, patruni u protetturi ta' din ir-Religjon, u f'din il-gżira kunu propizji u favorevoli issa u dejjem għal din

l-art u dan il-post, u ghall-fundaturi u għan-nies ta' din l-art, u għall-verità kollha u tas-suċċessuri tagħhom. Għalhekk permezz tal-favur li ġej minn dik il-meqjuma Maestà Divina, il-belt ta' Valletta tkun b'hekk imkabbra b'mod illi qatt ma tista' tiċċien jew jinqala' minn fuq l-art tagħha dak li huwa kollox, [jiġifieri] l-meqjuma bandiera bis-Salib Imqaddes u safi tat-tmiem ponot, ilsna tan-nar jaħarqu ta' Alla, Angli qawwija ħafna, li mill-oghla providenza qad-disa kontu ħadtu bhala xorti l-harsien u l-ghasssa ta' din il-belt il-ġdida. Ejjew, ejjew f'din is-siegha biex tieħdu pussess tagħha. Ibdew issa u ħuduha taħt il-harsien u l-protezzjoni tagħkom. Harsuha intom, bl-ghajnejn spiritwali tagħkom mill-okkult, mill-periklu moħbi tal-avversarji. Iġġieldu għaliha u għannies tagħha fil-bżonnijiet kbar tagħhom kontra l-ghedewwa ta' Kristu. Żommuha īxels u rebbieħa sakemm jibqgħu ż-żminijiet fil-grazzja ta' Alla u l-glorja dejjiema

119